

ANDERE ACTIVITEITEN

KERNCIJFERS 2011

VOORUITBLIK 2012

Dag van de Leeuwarder Geschiedenis 22 oktober
Ruim 800 belangstellenden kwamen af op de jaarlijkse Dag van de Leeuwarder Geschiedenis. In het HCL en op andere plekken in de stad vonden weer tal van activiteiten plaats. De tentoonstelling *Het Zaailand. Huiskamer van Leeuwarden* werd geopend en daarnaast waren er filmvertoningen, rondleidingen, stadswandelingen en een boekenmarkt. In de Oranjezaal van het stadhuis trokken de presentatie van het boek *Bank in Beeld* van Henk de Vries en de presentatie van de digitale raadsverslagen 1865-2007 veel publiek. Veel animo was er in het HCL voor *Blik op beeld* (i.s.m. Fries Film Archief) waarbij deskundigen Sietze de Vries (Heit en Mem Video) en Gerard Nijssen (beeldresearcher van onder meer *Andere Tijden* en *In Europa* met Geert Mak) oude filmbeelden van bezoekers beoordeelden.

Rondleidingen
Het afgelopen jaar werden op verzoek tientallen rondleidingen gehouden door het HCL. Zo kwamen onder meer ouderenvoerwerk COC, Rotary Nijehove, senioren PvdA, reïnisten Mulo, medewerkers vliegbasis en Stichting Ljouwerter Skútsje op bezoek.

Stadswandelingen en arrangementen
De 15 stadsgidsen van het HCL verzorgden in 2011 in totaal 115 stadswandelingen, waaraan maar liefst 2463 personen deelnamen. Met de Stichting Praamvaren organiseerde het HCL het arrangement 'Historisch Leeuwarden' (samen met Museum De Grutterwinkel en de Midzomeraavondvaar- en kuiertochten in de zomermaanden). In de serie thematische wandelboekjes 'Sporen van ...' van het HCL en VVV verschenen dit jaar

vier nieuwe afleveringen: over de Friese Nassaus, over vermaarde vrouwen, over schrijvers en dichters en over de vroege geschiedenis van Leeuwarden (450-1550). Ook verschenen in deze serie een boekje over de Oldehove.

Lezingen e.d.
Het hele jaar door organiseerde het HCL zondagmiddaglezingen in de Fekhoffzaal. De meest uiteenlopende onderwerpen (die allemaal met Leeuwarden te maken hadden) passeerden de revue. Zo waren er onder meer de volgende 'praatsjes':
- Pieter de Goot over IJsvermaak in Leeuwarden
- Vilan van de Loo, auteur van *Lolle van Houten, bokser pur sang* over de Leeuwarder bokser
- Peter Karstkarel en Leo van der Laan over industrieel erfgoed in Leeuwarden en Friesland
- Tjebbe de Jong over de Leeuwarder vliegbasis
- Wiebe Bergsma over het dagelijks leven in Leeuwarden rond 1600
- De gebroeders Chris en Guus Schweigmann over het vlot Sterke Yerke
- Kunstenaar Pieter Torensmas over zijn schilderijen

- Jan Kloosterman over criminaliteit en drugs in de seventies
- Ad Fahner over horeca aan het Zaailand
- Sytze Holwerda over de bouw van de oude en nieuwe parkeergarage onder het Wilhelminaplein

Enkele andere lezingen en presentaties:
- Kees van der Leer over prinses Marianne (1810-1883)
- Lezing en forum journalistiek in de jaren 60 en 70
- Filmmiddag over het Zaailand met commentaar van Pieter de Groot
- Dvd presentatie 'Roots' van Di Gojim
- Samen met het Verzetsmuseum Friesland en Centrum Tumba was het HCL aanwezig op de Befrijdingsmarkt.

Het HCL speelde het afgelopen jaar weer een rol bij de informatiebijeenkomsten op het stadhuis voor nieuwe inwoners van Leeuwarden (op 9 maart en 26 oktober) en tijdens de introductie van nieuwe ambtenaren van de gemeente Leeuwarden.

Cultuurhistorische boottocht
De (bijna) jaarlijkse cultuurhistorische boottocht vond dit jaar plaats op 8 oktober en voer van Leeuwarden naar Grou en Earnewâld (Landbouwmuseum) en weer terug. Ruim 130 belangstellenden gingen aan boord en genoten van presentaties en excursies.

Leeuwarden toen
Het afgelopen jaar vonden de opnamen van het programma 'Leeuwarden Toen' van Omroep Mercurius met gastheren Ad Fahner en Jes Wassenaar weer plaats in de Fekhoffzaal van het HCL.

Leeuwarder wijken
Ook was er weer aandacht voor wijken in Leeuwarden. Op 30 januari vond in het HCL de premièrre plaats van de documentaire *Oldegalileën* en de Bloemenbuurt van filmclub 'Kleare Kimen'. Johan Dalstra vertelde op 17 april in het HCL over de Verlengde Schrans en omgeving en presenteerde op 30 oktober zijn boek over dit onderwerp. Voor een documentaire over de naoorlogse woningnood deed het NTR-programma *Andere Tijden* research in het HCL en maakte opnamen in de wijk Schieringen-Heechterp.

Bezoekers HCL: 19.344
Bezoekers Oldehove: Ca. 15.000
Bezoekers Pier Pander Museum: 1670

Websites
HCL: Bezoekers: 86.961
Bezoeken: 143.634
Beeldbank Leeuwarden: Bezoekers: 25.246
Bezoeken: 44.834
Pier Pander Museum: Bezoekers: 3.352
Bezoeken: 3.875
Genealogische sites: Bezoekers: 9.525
Bezoeken: 20.084

Omvang collecties per 31 december 2011
Archieven en overige collecties: 4702 m³
Kunstverzameling: 1850 objecten
Pier Pander Museum en -Tempel: 461 objecten

Aantal medewerkers per 31 december 2011
19 vaste krachten (14,88 fte)
66 vrijwilligers (incl. torenwachters en stadsgidsen)
In 2011 waren 7 stagiaires bij het HCL werkzaam

Leeuwarden oogst lof tijdens uitreiking BNG-Erfgoedprijzen
Op 17 november werd in Dordrecht door staatssecretaris van cultuur Halbe Zijlstra de beste erfgoedgemeente van Nederland bekend gemaakt. Er waren in totaal 34 inzendingen. Leeuwarden was een van de negen genomineerden. De prijs ging naar de gemeente Westerveld in Drenthe. De bij de prijsuitreiking aanwezige vertegenwoordigers van Leeuwarden - wethouder Isabella Diks, monumentenambtenaar Leo van der Laan en HCL-directeur Geart de Vries - kregen wel een paar mooie overwegingen mee naar huis: de gemeente Leeuwarden is op een voorwaardige manier bezig met haar erfgoed en de stad Leeuwarden heeft een voorbeeldfunctie.

De jury stelde verder vast dat sommige gemeenten prachtige wapenfeiten hadden ingediend, waarop ze daarna...flink bezuinigden. 'De jury begrijpt dat hier sprake is van veranderde omstandigheden, maar vindt ook dat dergelijke ingrepen geen BNG Erfgoedprijzen verdienen.'

Het HCL heeft in haar tienjarig bestaan onder deze naam haar rol als erfgoedcentrum voor de stad Leeuwarden en omgeving meer dan waar kunnen maken. Er is een herkenbare podiumfunctie verworven en de ontwikkeling van het museale karakter heeft goed gewerkt. Bovendien wordt steeds vaker aangesloten bij gemeentelijke projecten en initiatieven van anderen. Het publiek is de afgelopen tien jaar meer dan verviervoudigd. Met bijna 20.000 bezoekers werd in 2011 weer een nieuw record gebroken. Ook elders in de stad en dorpen is het HCL steeds nadrukkelijker aanwezig. Het omslagpunt lijkt trouwens bereikt. In 2012 zullen de bezuinigingen merkbaar zijn. Op avonden worden dan niet of nauwelijks meer activiteiten georganiseerd. Per 1 januari 2012 worden de openingstijden aangepast. Voortaan is het HCL vanaf 11.00 uur open in plaats van 10.00 uur. Het publiek bezoekt het HCL niet alleen fysiek, aan de Groeneweg, maar ook digitaal. Men is er al jarenlang mee vertrouwd dat HCL-archieven geraadpleegd kunnen worden via www.historischcentrumleeuwarden.nl en andere

websites. Het HCL heeft de grootste beeldbank van Noord-Nederland en het digitaal beschikbaar stellen van de archieven, waar al jaren aan wordt gewerkt, gaat nog steeds door. Zo zullen het komende jaar bijvoorbeeld recentere delen van het bevolkingsregister worden gedigitaliseerd. Er wordt nagedacht over de aanleg van een 'scanstraat' en het opzetten van een e-depot. Met het gebruik van sociale media wordt verder geëxperimenteerd.

Activiteiten
Naast de feestelijke opening van de Oldehove in april (tijdens het museumweekend), zijn de jaarlijkse Open Monumentendag in september (thema 'Zaailand e.o.') en de Dag van de Leeuwarder Geschiedenis in oktober te beschouwen als de grotere evenementen van komend jaar. Enkele andere bijzondere activiteiten zijn de uitreiking van de Eekhoffprijzen in maart, de Liwwadderdag in april en een symposium over oude stadsarchieven in juni. Het HCL organiseert (met anderen) eens per jaar een middelgrote wissel tentoonstelling in manifestatievorm. Vanaf september 2012 is dat 'Sporen van Saskia', over de eerste vrouw van Rembrandt. De huidige expositie 'Het Zaailand. Huiskamer van Leeuwarden' blijft tot in september staan. Rondom deze tentoonstelling staat nog een flink aantal activiteiten gepland. Aan kleine tentoonstellingen (in de serre en Prinsentuin- en Fekhoffzaal) blijkt onverminderd veel behoefte. In 2012 staan de volgende onderwerpen in de planning: schilderijen van Klaas Lageweg van stadsgezichten en stadstypes, foto's van de Oude Begraafplaats aan de Spanjaardslaan, foto's van Dolph Kessler van de Nieuwestad en winkelend publiek. De Leeuwarder amateurarcheologen hebben inmiddels een vaste expositieplek in het HCL. Een kleine tentoonstelling over de steentijd staat inmiddels gepland. Voor de vaste expositie 'Het verhaal van Leeuwarden' wordt een upgrading (met interactieve media) voorbereid.

Ook aan enkele nieuwe multimediale toepassingen (via o.a. smartphones) voor toeristen en kinderen wordt gewerkt. Gidsjes over o.a. de Vosseparkwijk, de MTV-wijk en de Oude Begraafplaats/Rengerspark zijn eveneens in voorbereiding. Er loopt een project oral history.

Oldehove en Pier Pander Museum
Binnen de brede erfgoedinstelling, die het HCL de afgelopen jaren steeds meer is geworden, vormt de Oldehove een belangrijk onderdeel. In maart zal het uitzichtpunt op de toren gereedkomen. De openingstijden zullen worden verruimd. Ook de marketing wordt systematischer opgezet. Een Engelse vertaling van het boekje over de Oldehove is in voorbereiding. Arrangementen met o.a. de Stichting Praamvaren Leeuwarden worden verder ontwikkeld. Hierdoor zal de Oldehove naar verwachting in het nieuwe seizoen nog meer bezoekers trekken. Een beklimming is ook prachtig te combineren met een stadswandeling of een bezoek aan het Pier Pander museum in de Prinsentuin. Hier is tijdens de zomeropenstelling weer een bijzondere expositie, over de relatie tussen Pier Pander en de schrijver Louis Couperus.

Bezoekadres
Groeneweg 1
8911 EH Leeuwarden
T. 058-2 33 23 50
historischcentrum@leeuwarden.nl
www.historischcentrumleeuwarden.nl

Openingstijden
Dinsdag t/m vrijdag
11.00 uur - 17.00 uur.
Zaterdag en zondag
13.00 - 17.00 uur.

De toegang is gratis.

Bereikbaarheid
Het Historisch Centrum Leeuwarden is vanaf het NS station uitstekend bereikbaar; 10 minuten te voet. Er rijden ook bussen. Als u met de auto komt, volg dan de P-route naar Parkeergarage Oldehove.

Foto's: Frans Andringa, Gitte Brugman, Nick Creutzberg, Ad Fahner, Muzemotie, Patricia Schreur, Rienk-Jan Schurer, Collectie Sjoerd Andringa e.a.

HISTORISCH CENTRUM | LEEUWARDEN

TERUGBLIK OP 2011 VOORUITBLIK OP 2012

HISTORISCH CENTRUM | LEEUWARDEN

Medewerkers van het HCL waren nauw betrokken bij het onderzoek naar de problemen rond de Antillenflat, waarvan op 23 mei een galerij instortte.

COLLECTIE EN DIGITALISERING

Vererving en toegankelijk maken van archieven

Het afgelopen jaar zijn 24 archieven verworven. Een deel daarvan is toegankelijk gemaakt. Bijzondere aanwinsten zijn onder meer de archieven van de zangvereniging de Leeuwarder Cantorij, de voetbalverenigingen Rood Geel en LVV Friesland, de Leeuwarder Kaatsclub (LKC) "Sonnenborgh", Stichting Pasveerkorpsen Leeuwarden en Stichting Opus '78. Predikaat heel bijzonder verdienen het 'Handschrift Siderius' en archivalia van musicus Piet de Vries. In samenwerking met SC Cambuur is een begin gemaakt met het verwerven van archiefmateriaal over de geschiedenis van Cambuur. In totaal werd 25 meter archief geïnventariseerd.

Digitalisering van archieven

Het HCL heeft in samenwerking met de griffie van de gemeente Leeuwarden de gemeenteraadsverslagen vanaf 1865 gedigitaliseerd. De verslagen zijn via de website van het HCL te raadplegen. Op 22 oktober vond tijdens de Dag van de Leeuwarder Geschiedenis de officiële presentatie plaats. Vrijwilligers van het HCL hebben in totaal ruim 150.000 records

ingevoerd. Het betreft de indicering van het Bevolkingsregister 1922-1939 en de geboorteaangiften Burgerlijke Stand 1903-1910 gedeeltelijk en alle overlijdensaangiften van 1941-1950. Er is doorgewerkt aan de index op het archief van het Nedergerecht tot 1811 en aan de koppeling van de afbeeldingen van de Beeldbank in de gemeentelijke digitale GIS-omgeving. Het beschrijven en digitaliseren van het negatieve archief van beroepsfotograaf Paul Janssen zit in de beginfase.

Topografisch Historische Atlas

Het HCL heeft dit jaar duizenden foto's, negatieven en dia's verworven. Bijzondere aanwinsten zijn een deel van de diacollectie van de bekende kunsthistoricus Peter Karstkarel en de collectie van beroepsfotograaf Sjoerd Andringa. Momenteel wordt in samenwerking met Tresoar onderzocht hoe deze rijke foto-, negatieve-, dia- en filmverzameling gedigitaliseerd kan worden. Van kunstverzamelaar Libbe van der Kerk heeft het HCL tientallen schilderijen met Leeuwarder stadsgezichten toegezegd gekregen, twee bijzondere werken zijn inmiddels aan de collectie toegevoegd. Ook van kunstenaar

Johannes Elsinga heeft het HCL interessant materiaal verworven. Een paar honderd foto's, prentbriefkaarten, tekeningen en plattegronden zijn gedigitaliseerd en aan de beeldbank toegevoegd.

Bewegend beeld en geluid

Met het Fries Film Archief zijn afspraken gemaakt over verdere samenwerking op het gebied van digitalisering van beeld- en geluidsbestanden. Het gezamenlijk organiseren van *Blik op Beeld* tijdens de Dag van de Leeuwarder Geschiedenis op 22 oktober was een van de initiatieven op dit gebied. Op die dag heeft het HCL onder meer beelden binnengekregen van het FEC, privé-opnamen van Elfstedentochten, de Vosseparkwijk en de Huishoudschool in de Speelmannstraat. Geluidsdocumenten worden gedigitaliseerd zodat deze op termijn in het Informatiecentrum kunnen worden beluisterd.

TENTOONSTELLINGEN

Langharig Leeuwarden t/m september 2011

De manifestatie 'Langharig Leeuwarden' was een succes. Tijdens de manifestatie stonden veel activiteiten in het HCL in het teken van de Leeuwarder jongerencultuur in de jaren 60 en 70. Er waren tal van lezingen en muziekoptredens. De gelijknamige tentoonstelling trok veel publiek. Bij de Friese Pers Boekeryj verscheen een foto-boek en Omrop Fryslân vertoonde op Nederland 2 twee documentaires over hetzelfde onderwerp.

Archeologisch Steunpunt vanaf 24 juni

Op 24 juni werd op de vide in het Informatiecentrum van het HCL het Archeologisch Steunpunt geopend. Dit steunpunt kwam in samenwerking met de gemeentelijk archeologe en de Provincie Fryslân tot stand. De permanente expo vertelt het verhaal over Leeuwarden in de Middeleeuwen en toont archeologische vondsten uit de periode 450 tot 1550. Een jeugdboek en een gids met stadswandelingen en fietsroutes horen eveneens bij het steunpunt.

Het Zaailand. Huiskamer van Leeuwarden t/m 12 september

Nu de herinrichting van het bekendste plein van Fryslân zijn voltooiing nadert, in 2012, gaat het HCL terug in de tijd en belicht door middel van foto's, drukwerk en ander archiefmateriaal de geschiedenis van het Zaailand. Het gelijknamige video maakte enkele filmpjes. De tentoonstelling is het belangrijkste onderdeel van de manifestatie over het Zaailand. Een jaar lang organiseert het HCL lezingen en andere activiteiten over de geschiedenis van het plein.

'Frederike van Uildriks - Uit het dagboek van een vrije vrouw' 25 februari t/m 13 maart

Het Groninger Universiteitsmuseum e.a. organiseerden met het HCL in 2011 kleine exposities over de Groningse natuuronderzoekster en schrijfster Frederike van Uildriks (die een liefdesrelatie had met de Leeuwarder leraar natuurkunde Vitus Bruinsma). Aanleiding voor de exposities was de uitgave van het dagboek van Van Uildriks door hoogleraar moderne geschiedenis Mineke Bosch. Zij hield op 13 maart een lezing over Frederike van Uildriks in het HCL.

Pieter Torensma 20 maart t/m eind 31 mei

In het kader van de manifestatie 'Langharig Leeuwarden' exposeerde de oud-Leeuwarder kunstenaar Pieter Torensma (1944) in de Eekhoffzaal zijn werk. Torensma was zijdelings betrokken bij de oprichting van jongerencentrum Hippo in de Schoolstraat, waar hij ook enige tijd zijn atelier had.

Van Gemeentearchief naar Historisch Centrum Leeuwarden mei t/m september 2011

In mei 2011 was het 10 jaar geleden dat het Gemeentearchief Leeuwarden werd omgedoopt tot Historisch Centrum Leeuwarden. In de Eekhoffzaal was daarom een

kleine expositie te zien met foto's, inventarissen en andere voorwerpen van en over het gemeentearchief en het huidige HCL.

De achterban. Supporters van Cambuur 26 augustus t/m voorjaar 2012

In 2010 gaf het HCL vier fotografen opdracht Leeuwarden, haar inwoners en bezoekers op een eigenzinnige manier te laten zien. Dit jaar was fotjournalist Gitte Brugman aan de beurt met 'De achterban'. Supporters van SC Cambuur'. Brugman fotografeerde de supporters thuis en in het stadion. Naast een expositie in het HCL is een foto-boek verschenen bij De Friese Pers Boekeryj.

ONDERWIJS

Het HCL bood ook het afgelopen jaar scholen uit het basis- en voortgezet onderwijs een breed educatief programma, waarbij het historisch en cultureel erfgoed van Leeuwarden centraal stond. Veel scholen bezochten het HCL en/of de Oldehove voor een rondleiding of educatief programma, of maakten gebruik van de leskisten met lesstof vervangende programma's voor in de klas. In het Informatiecentrum van het HCL konden leerlingen, met ondersteuning van HCL medewerkers, terecht voor zelfstandig historisch onderzoek. In 2011 kwamen in totaal 129 onderwijsgroepen naar het HCL: 57 uit het basisonderwijs (waarvan 45 voor Kunstmenu), 45 uit het voortgezet onderwijs, 2 uit het MBO, 19 groepen uit het HBO en 6 uit het volwassenenonderwijs; ruim 2500 scholieren en studenten in totaal.

De Geluksbrenger - Archeologisch jeugdboek

Op 18 februari vond in het HCL de presentatie plaats van het jeugdboek 'De Geluksbrenger' met verhalen van Arend van Dam, Akky van der Veer, Janny van der Molen en illustraties van Babs Wijnstra. Bij het boek hoort een leskist. Ook

zullen de portretten weer uit het archief tevoorschijn gehaald worden, om tijdens een reünie in school te worden geëxposeerd.

'Dit ben ik nu in 2010. Herken je me nog in 2025?'

Op maandag 16 mei ontving HCL-directeur Geart de Vries uit handen van leerlingen en een directeur van de Brede School Zuidland (Techum) dertig portretten. De leerlingen, van OBS Pionier, CBS Klaverblad en RKBS de Sprong, maakten de portretten tijdens de opening van hun school in juni 2011 van zichzelf en schonken deze aan het HCL. Over 15 jaar

zullen de portretten weer uit het archief tevoorschijn gehaald worden, om tijdens een reünie in school te worden geëxposeerd.

Kunstmenu - De Lijp van Ljouwert

In aanwezigheid van wethouder Diks en leerlingen uit groep 6b van OBS De Vosseburcht werd op 1 juli de openluchtoppositie *De Lijp fan Ljouwert* bij Project Nieuw Zaailand geopend. Aan de zuidkant van het plein waren van 1 juli tot en met 31 augustus ruim 65 panelen te zien die door kinderen zijn ontworpen. Maar liefst 1.000 leerlingen van 23 Leeuwarder basisscholen deden in het schooljaar 2010-2011 mee aan het project.

De Ontdekker - wandelen met smartphones

Sinds 30 september biedt het HCL als eerste culturele instelling in Fryslân stadswandelingen met smartphones aan voor het onderwijs. Het HCL heeft de smartphone-wandeling ontwikkeld voor het Friese pilotproject *De Ontdekker*. Ook Museum het Hannemahuis in Harlingen doet mee aan het project, dat tot stand kwam dankzij subsidies van de provincie Fryslân en de gemeenten Harlingen en Leeuwarden. De smartphone-wandeling

wordt inmiddels ook ingezet bij een cursus omgevingseducatie voor leerkrachten in het basisonderwijs, van de Leeuwarder onderwijsorganisatie Proloog. Hier leren zij hoe ze een route voor smartphones kunnen maken en hoe ze sociale media kunnen gebruiken in hun lessen.

De route *Op stap met Hidde en Hiske, Leeuwarden in 1910* is de eerste in een serie routes die het HCL voor verschillende onderwijsniveaus ontwikkelt. De smartphones zijn bij het HCL te huur en wijzen de leerlingen de weg met een routekaart, verstrekken onderweg informatie over bezienswaardigheden (teksten, afbeeldingen, video/film, animaties en geluidsfragmenten) en stellen vragen.

Kunstmenu - Ontwerp een stad

In november ging in het HCL een nieuw schoolproject voor het Kunstmenu van start voor leerlingen van groep 7 en 8. Het project gaat over stedenbouw en architectuur en bestaat uit een presentatie in het HCL, een beklimming van de Oldehove en het Stedenbouw Spel. Van november tot en met februari 2012 worden er in totaal 33 schoolgroepen uit de gemeente Leeuwarden in het HCL ontvangen.

PIER PANDER MUSEUM & OLDEHOVE

Eja Siepman van den Berg

Het Pier Pander Museum trok dit seizoen een recordaantal bezoekers. Maar liefst 1670 mensen bezochten het museum, ruim de helft meer dan vorig jaar. Net als voorgaande jaren was het museum geopend in de maanden juni t/m september, op zaterdag- en zondagmiddag. Dit jaar was er een wissel-expositie met beelden van Eja Siepman van den Berg te zien.

Heropening Oldehove

Op woensdag 24 mei werd in de Oldehove de 'Kuperuslift' in gebruik gesteld door Ada Kuperus-Bijlsma, weduwe van Jan Kuperus. De lift kreeg die naam om de verbondenheid tussen Leeuwarden, Friesland Bank, de Oldehove en de familie Kuperus uit te drukken. Ook werd het boekje van LC-journalist Erwin Boers over de Oldehove gepresenteerd. Muzikant Jankobus Seunenga schreef een speciaal lied met als titel *De Achterwaartse Oldehove* over de Oldehove. Op 1 juni werd de Oldehove na een verbouwing en restauratie weer

geopend voor het publiek. Op 15 juni vonden er ter gelegenheid van Sint Vitusdag (de sterfdag van de beschermheilige van Leeuwarden en naamgever van de voormalige Sint Vituskerk van Oldehove) activiteiten plaats voor jong en oud. In totaal hebben in 2011 circa 15.000 personen een blik in de toren geworpen.

'Adoptie' door OBS Oldenije

Op vrijdag 9 september werd de Oldehove officieel 'geadopteerd' door groep 5/6 van OBS Oldenije. Dit gebeurde in het kader van de landelijke Open Monumenten Klansdag. Bij speciale gelegenheden rondom de Oldehove wordt de school uitgenodigd aanwezig te zijn.

Theatervoorstelling over Jacob van Aken

Voor het tweede achtereenvolgende jaar (van 15 tot 29 juni) speelde MuzieMotie op de eerste verdieping van de Oldehove de theatervoorstelling 'Mooi Mislukt', over Jacob van Aken, de bouwmeester van de toren.

Museumweekend

Het jaarlijkse museumweekend op 2 en 3 april trok bijna 400 bezoekers naar het HCL en Pier Pander Museum. In het HCL was vooral 'Muziek in de seventies' met Wobbe van Seijen, Ritsko van Vliet en Sido Martens op de zondag een grote publiekstrekker.

Mini symposium RK armenzorg

Vrijdagmiddag 8 april vond tegelijk met de presentatie van het boek *Een boterham met geraspte kaas. Katholieke zorg in Leeuwarden 1580-2000* van de hand van Corien Rattink, het mini-symposium R.K. zorg in Leeuwarden, vroeger en nu, plaats. Het boek en het symposium zijn tot stand gekomen op initiatief van De Stichting Amelanderhof in samenwerking met het HCL en de Fryske Akademy.

KVAN dagen

Leeuwarden was dit jaar gastheer voor het jaarlijkse congres van de Koninklijke Vereniging voor Architectuur en Monumenten (KVAN) op 6 en 7 juni. Op uitnodiging van de organisatoren Tresoar, Fryske Akademy en HCL kwamen ruim 250 archivaren, informatiespecialisten en archiefmedewerkers uit het hele land naar Leeuwarden. Tijdens het tweedaagse congres waren er

lezingen van onder andere prof. Goffe Jensma en schrijver Kester Freriks. Verder waren er tientallen workshops en presentaties, waaronder ook van HCL-medewerkers Rienk Jonker en Jelle Hoekstra.

Open Monumenten Dag 10 en 11 september
De Open Monumenten Dag vond dit jaar voor de 25e keer plaats en trok ruim 3000 belangstellenden. Het thema was dit jaar herbestemming van monumentale gebouwen en complexen. Belangstellenden konden onder meer terecht in Debatcentrum 'De Bres', de Friesche Club, voormalig pakhuis Hartelust, de voormalige infirmerie, het voormalig Kantongerecht en IJk-kantoor, de voormalige Manege en de voormalige MTS. Leeuwardenkenner Henk Oly schreef het boekje *Nieuw gebruik, oud gebouw*. Hoogleraar architectuurgeschiedenis Vincent van Rossum hield op de woensdagavond voorafgaand aan de OMD in het HCL een lezing over herbestemming. Ook vond er een paneldiscussie plaats. Mede door het UIT-festival kwam er op zondag 11 september heel veel publiek naar het HCL, de Oldehove, de Pier Pander Tempel en het Pier Pander Museum.

Open Monumenten Dag 10 en 11 september

De Open Monumenten Dag vond dit jaar voor de 25e keer plaats en trok ruim 3000 belangstellenden. Het thema was dit jaar herbestemming van monumentale gebouwen en complexen. Belangstellenden konden onder meer terecht in Debatcentrum 'De Bres', de Friesche Club, voormalig pakhuis Hartelust, de voormalige infirmerie, het voormalig Kantongerecht en IJk-kantoor, de voormalige Manege en de voormalige MTS. Leeuwardenkenner Henk Oly schreef het boekje *Nieuw gebruik, oud gebouw*. Hoogleraar architectuurgeschiedenis Vincent van Rossum hield op de woensdagavond voorafgaand aan de OMD in het HCL een lezing over herbestemming. Ook vond er een paneldiscussie plaats. Mede door het UIT-festival kwam er op zondag 11 september heel veel publiek naar het HCL, de Oldehove, de Pier Pander Tempel en het Pier Pander Museum.